Dosarul nr. 5r-4988/2023 (4-23112082-12-5r-03082023)

HOTĂRÂRE

24 iunie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău
Instanţa compusă din:
Preşedinte Balan Gheorghe
Grefier Bivol Carolina
Cu participarea:
Avocatului Savva Alexandru
Interpretei Ăiiubova-Moraru Elena

examinând în şedinţă publică cauza contravenţională după contestaţia lui Ţînţari ***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei ofiţerului de sector a SP-7 al SPP a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion,-

a constatat:

Prin decizia ofiţerului de sector a SP-7 a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion din 27 martie 2023, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie, Ţînţari ***** a fost tras la răspundere în conformitate cu art. 69 alin.(1) și art. 78 alin.(2) Cod contravenţional, fiindu-i stabilite sancţiuni contravenţionale sub formă de amendă în mărime de 18+27 = 45 unităţi convenţionale în sumă de 2250 lei, pentru faptul că, *„la 17 martie 2023ora 19^{30}, aflându-se în mun. *****, str. *****, la numit cu expresii injurioase pe *****, l-a agresat fizic, mușcându-l de nas, unde, conform raportului de constatare, nr. 202302P0615 din 20 martie 2023, s-a calificat ca vătămare corporală ușoară”*.

Considerând că n-a comis fapta imputată şi, respectiv, ilegal procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare, Ţînţari ***** s-a adresat în judecată cu prezenta contestaţie, prin care solicită anularea lor, invocând lipsa faptului contravenţiei (art. 441 Cod contravenţional) şi nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie (art. 443 Cod contravenţional).

În ședință judiciară ***contravenientul*** Ţînţari ***** a susținut contestația și a solicitat admiterea ei pe motivele expuse.

A explicat că nu posedă limba de stat și nu a participat la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și la adoptarea deciziei de sancționare în privința sa, iar dacă ar fi participat, ar fi solicitat să fie asigurat cu interpret.

A mai explicat că la 17 martie 2023 a fost deconectată lumina pe str. Gagarin, 22, comuna Bacioi, mun. Chișinău, din care considerente, pentru a-și continua activitatea, s-a dus la vecinul de vis-a-vis, *****, pentru a se conecta de la dânsul la rețeaua electrică. Acesta din urmă, împreună cu partea vătămată ***** consumau băuturi alcoolice și erau în stare de ebrietate, din care considerente, în timpul discuției cu ei, a fost agresat fizic. În timpul altercației, pentru a se apăra, l-a mușcat de nas pe partea vătămată *****.

În ședință judiciară ***victima*** *****, legal citat *(cu aviz de recepție – f.d.-34)* despre data, locul şi timpul examinării cauzei, în şedinţă judiciară, fără careva motive întemeiate *(n-a adus la cunoştinţa instanţei motivele)*, nu s-a prezentat, instanţa de judecată, ţinând cont de prevederile art. 454 alin.(1), (2) Cod contravenţional, dispunând examinarea cauzei în absența acestuia.

În ședință judiciară ***agentul constatator*** ofiţerul de sector a SP-7 al SPP a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion, legal citat *(cu aviz de recepție – f.d.-28)* despre data, locul şi timpul examinării cauzei, în şedinţă judiciară nu s-a prezentat, prin *cerere scrisă* (f.d.-30) a solicitat examinarea cauzei în lipsa lui, instanţa de judecată, ţinând cont de prevederile art. 454 alin.(1), (2) Cod contravenţional, dispunând examinarea cauzei în absența acestuia.

Studiind materialele cauzei contravenţionale, ascultând explicațiile contravenientului, argumentele și considerentele apărătorului său, instanţa de judecată ajunge la concluzia că **este întemeiată contestaţia nominalizată.**

<u>Concluzia instanţei de judecată se bazează pe următoarele:</u>

Astfel, conform dispoziţiei **art. 69 alin.(1) Cod contravenţional** se sancţionează *„injuria, adică vorbele sau faptele care lezează onoarea şi demnitatea persoanei”*, iar conform **art. 78 alin.(1) Cod contravenţional** se sancţionează *„maltratarea sau alte acţiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrităţii corporale”*.

Art. 5 alin.(1) Cod contravenţional prevede că *„nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională”,* iar **alin.(2) acelaşi articol** prevede că *„<u>interpretarea extensivă defavorabilă</u> şi aplicarea prin analogie <u>a legii contravenţionale</u> **sunt interzise**”*.

Din conţinutul **art. 7 Cod contravenţional** reiese că, *„**persoana** poate fi sancţionată **numai pentru** contravenţia în a cărei privinţă **este dovedită vinovăţia sa**, cu respectarea normelor prezentului cod”*, iar din conţinutul **art. 5 alin.(2) acelaşi Cod** reiese că, *„<u>interpretarea extensivă defavorabilă</u> şi aplicarea prin analogie <u>a legii contravenţionale</u> **sunt interzise**”*.

Art. 44 alin.(1) Cod contravenţional prevede că *„în cazul în care una şi aceeaşi persoană săvârşeşte două sau mai multe contravenţii, se aplică sancţiune pentru fiecare contravenţie în parte”*, iar **alin.(2) acelaşi articol** prevede că, *„**dacă persoana este declarată vinovată de săvârşirea a două** sau **mai multe contravenţii**, se aplică sancţiune pentru fiecare contravenţie în parte, **stabilindu-se definitiv sancţiunea pentru concurs de contravenţii** prin absorbţia sancţiunii mai uşoare de sancţiunea mai gravă ori prin cumulul sancţiunilor aplicate în limitele stabilite de articolul care prevede sancţiunea mai gravă”*.

Potrivit **art. 425 alin.(1) Cod contravenţional**, *„**probele** sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei”*, iar conform **alin.(2) a aceluiaşi articol**, *„în calitate de **probe** se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză”*.

Din conţinutul **alin.(5) a articolului precitat**, reiese că *„sunt admisibile **probele** pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod”*, iar din conţinutul **alin.(6) lit. c) acelaşi articol**, *„nu pot fi admise ca **probe** datele care au fost obţinute prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv **a dreptului la apărare** sau a dreptului la interpret/traducător”*.

După cum reiese din prevederile **art. 382 alin.(1) Cod contravenţional**, *„**citarea** este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional”*, iar din conţinutul **alin.(2) acelaşi articol** reiese că, *„**citarea** se face prin **invitaţie scrisă**, care se înmânează de către autoritatea competentă sau **se expediază prin poştă**, **prin notă telefonică** sau **telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică** sau **prin alt mijloc** în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească”*.

Din prevederile **alin.(4) articolul precitat** reiese că *„persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicând*

motivul, precum şi să convină data şi ora când se va putea prezenta”, iar din conţinutul **alin.(5) acelaşi articol** reiese că *„(...) neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei”*.

Art. 384 alin.(1) lit. a), b), e), i), j), k), n), o), p) Cod contravenţional prevede că *„**persoana** în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul: **la apărare**; **să cunoască fapta imputată**; să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale; să prezinte probe; să formuleze cereri; să conteste decizia asupra cauzei; să solicite audierea martorilor; să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal; să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate”*, iar **art. 442 alin.(1) acelaşi Cod** prevede că *„**procesul-verbal cu privire la contravenţie** este un act prin care se individualizează **fapta ilicită** şi se identifică **făptuitorul**. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza **constatărilor personale** şi **a probelor acumulate**, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui”*.

În conformitate cu art**. 443 alin.(1) lit. c), d), e), f), g) Cod contravenţional**, *„**procesul-verbal cu privire la contravenţie** va cuprinde: numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei; fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice (...); încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi **indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei**; aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a **victimei** a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387; obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, **precum şi obiecţiile şi probele victimei**”*, iar în conformitate cu **alin.(5) acelaşi artico**l, *„**procesul-verbal** se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi de victimă când există (...)”,* în conformitate cu **alin.(6) acelaşi articol**, *„**faptul absenţei persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional** ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puţin a unui martor, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon).*

În afară de aceasta, potrivit **art. 448 alin.(1) Cod contravenţional**, *„contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor*

procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin.(8)".

Potrivit **art. 375 alin.(1) Cod contravenţional**, *„persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod"*, iar potrivit **alin.(2) acelaşi articol**, *„nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa".*

Potrivit **alin.(3) articolul precitat**, *„**concluziile despre vinovăţia persoanei** în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. **Toate dubiile** în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional".*

Potrivit **art. 378 alin.(1) Cod contravențional**, *„în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională **este obligată să asigure părţilor** şi altor participanţi la proces **deplina exercitare a drepturilor procesuale** în condiţiile prezentului cod"*, iar potrivit **art. 452 alin.(1) acelaşi Cod**, *„cauza contravenţională se judecă de instanţa de judecată în şedinţă publică, oral, nemijlocit şi **în contradictoriu**".*

În acelaşi context, conform **art. 461 alin.(1) Cod contravenţional**, *„în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional"*, iar conform **alin.(2) acelaşi articol**, *„**procesul contravenţional poate fi încetat** şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi **aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată**".*

După cum reiese din conţinutul **art. 441 alin.(1) lit. a) Cod contravenţional**, *„**procesul contravenţional** pornit **încetează** dacă **nu există faptul contravenţiei**".*

Art. 445 alin.(1) Cod contravenţional prevede că, *„neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie (...) **a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite** şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, **atrage nulitatea absolută a procesului-verbal**"*, iar **alin.(2) acelaşi articol** prevede că, *„celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie **doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei**".*

Reieşind din conţinutul acestuia, ***procesul-verbal cu privire la contravenţie din 27 martie 2023,*** întocmit în privinţa lui Țîncari ***** de către agentul constatator ofiţerul de sector a SP-7 al SPP a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion (f.d.-5), instanţa de judecată ajunge la concluzia că acesta nu corespunde exigenţelor legale analizate supra din următoarele considerente:

1) este indicat că a fost întocmit în prezența contravenientului Țîncari *****, dar nu este semnat de către ultimul, fără a se indica motivul și fără a se face mențiune în acest sens, acesta declarând că n-a participat la întocmirea acestuia;

2) a fost întocmit, fără careva motiv și fără a se face mențiune în acest sens, și în lipsa victimei *****;

3) nu sunt indicaţi indicii calificativi ale elementelor constitutive ale contravenţiilor prevăzute de art. 69 alin.(1) şi art. 78 alin.(1) Cod contravenţional;

4) n-au fost evaluate pretinsele pagube cauzate prin contravenţiile imputate;

5) prin decizia de sancționare au fost aplicate sancţiuni contravenţionale pentru fiecare contravenție în parte, însă agentul constatator ofiţerul de sector a SP-7 al SPP a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion, la stabilirea sancțiunii definitive pentru concurs de contravenții, a aplicat regula cumulării totale, aceasta depășind limitele maximale stabilite de art. 69 alin.(1) şi art. 78 alin.(1) Cod contravenţional, contrar prevederilor art. 44 alin. (2) Cod contravenţional, limita maximală fiind de 30 unități convenționale.

Astfel, în calitate de probă, ***procesul-verbal cu privire la contravenţie*** în privinţa lui Țîncari ***** nu corespunde exigenţelor prevăzute în art. 425 alin.(5) Cod contravenţional analizate mai sus, iar **alte probe plauzibile** de către agentul constatator ofiţerul de sector a SP-7 al SPP a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion în susţinerea constatărilor sale, **n-au fost acumulate şi prezentate** nici până la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, nici după aceasta, iar **cele prezentate** (f.d.-9, 18, 23) nici **nu corespund exigenţelor** prevăzute de **art. 425 alin.(5) Cod contravenţional,** nici **nu probează comiterea pretinsei fapte** de către Țîncari *****.

În aceste circumstanţe, reieşind din cele analizate supra, instanţa de judecată consideră că **n-a fost probată comiterea contravenţiei menţionate**.

Prin urmare, **trebuie admisă contestaţia** contravenientului Țîncari ***** ***din motivul lipsei faptului contravenţiei***.

În acelaşi timp, analizând procesul-verbal cu privire la contravenţie, întocmit în privinţa lui Țîncari ***** de către agentul constatator ofiţerul de sector a SP-7 al SPP a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion, sub aspectul ***dreptului la un proces echitabil*** şi ***dreptului la apărare*****,** de care beneficiază orice

persoană, conform **art. 6 CEDO,** precum şi **art. art. 20, 26 din Constituţia Republicii Moldova**, instanţa de judecată consideră necesar a menţiona următoarele:

Sancţionarea pentru o contravenţie, conform jurisprudenţei CtEDO, este apreciată ca sancţionare penală (**§ 35 a Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr. 61821/00**) – *„Curtea notează preeminenţa acelor care sugerează că acuzaţiile aduse reclamantului au fost de natură penală. Deşi nici una din ele nu este decisivă, cumulativ ele determină caracterul penal al „acuzaţiilor" aduse reclamantului, în sensul articolului 6 § 1 al Convenţiei".*

În jurisprudenţa sa CtEDO, dezvoltând conţinutul abstract al acestei norme (**art. 6 CEDO**) a statuat că *„autorităţile naţionale trebuie să depună o maximă diligenţă cu privire la modul în care se face notificarea* ***„acuzaţiei către cel interesat, deoarece actul de acuzaţie are un rol determinant în procedura penală…".***

Curtea consideră că, în materie penală, o informare **precisă** şi **completă** cu privire la faptele care se reproşează acuzatului şi a calificării lor juridice reprezintă o condiţie esenţială a unui proces echitabil şi că există o legătură evidentă între dispoziţiile **art. 6 § 3 lit. a)** şi cele din **art. 6 § 3 lit. b)** în sensul că ***dreptul de a fi informat*** cu privire la **natura** şi **cauzele acuzaţiei** trebuie privit în lumina ***dreptului*** recunoscut acuzatului ***de a-şi pregăti apărarea***.

Starea de fapt cu care a fost sesizată instanţa este circumstanţiată minimal, îmbrăcând în această din urmă situaţie forma unor norme juridice cu caracter general şi abstract, cu elemente de legătură doar tangenţială cu contravenţia reproşată lui Țînțari *****.

Din analiza celor mai sus rezultă că, la o stare de fapt relativ concretă cu care a fost sesizată, instanţa de judecată nu poate ajunge decât pe cale de interpretare, iar o eventuală conduită a instanţei în acest sens ar fi inadmisibilă şi ar duce la depăşirea funcţiei judiciare cu care a fost investită, tot odată, ar încălca flagrant dreptul la apărare al contravenientului Țînțari *****.

Astfel, din acest punct de vedere, **procesul contravenţional** în privinţa lui Țînțari ***** nu respectă rigorile mai sus enunţate, prin ce **afectează grav *dreptul la apărare*** al **acestuia**, care, din perspectiva celor analizate, până la moment **se află în imposibilitate absolută de a-şi exercita acest drept**, necunoscând ce încălcări concret i se reproşează de către agentul constatator ofiţerul de sector a SP-7 al SPP a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion.

Mai mult, **aceste încălcări *afectează*** în mod **esenţial** şi **iremediabil *fondul cauzei*** şi **nu pot fi înlăturate** în careva mod **de către instanţa de judecată**.

În asemenea împrejurări, conform prevederilor art. 445 Cod contravenţional, procesul contravenţional în privinţa lui Țînțari ***** urma să fie încetat, or,

procesul-verbal cu privire la contravenţie <u>este lovit de nulitate absolută</u>, însă în privinţa acesteia a fost adoptată decizie de sancţionare.

Prin urmare, din aceste considerente procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare a lui Țînțari *****, de asemenea, trebuiesc anulate, iar procesul contravenţional încetat şi ***din motivul <u>nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie</u>***.

Tot odată, instanţa de judecată consideră necesar de a explica contravenientului Țînțari ***** că, în conformitate cu **art. 384 alin.(2) lit. u) Cod contravenţional,** *„persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională”.*

În baza celor expuse, conducându-se de **art. 462 Cod contravenţional**, instanţa de judecată,-

a hotărât:

A admite ca întemeiată contestaţia lui Țînțari ***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei ofiţerului de sector a SP-7 al SPP a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion.

A anula procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia ofiţerului de sector a SP-7 a IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP al MAI, Avram Ion din 27 martie 2023, conform cărora Țînțari ***** a fost tras la răspundere în conformitate cu art. 69 alin.(1) și art. 78 alin.(2) Cod contravenţional, fiindu-i stabilite sancţiuni contravenţionale sub formă de amendă în mărime de 18+27 = 45 unităţi convenţionale în sumă de 2250 lei, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie.

A recunoaşte după Țînțari ***** dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

Hotărârea cu drept de recurs în Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Balan Gheorghe